

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула звернення щодо нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) особою, яка провадить незалежну професійну діяльність та одночасно є найманим працівником та повідомляє.

Відповідно до п. 1 частини першої ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску є роботодавці, зокрема підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, які використовують найману працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами.

Крім того, згідно з п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 платниками єдиного внеску є особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності.

Платники єдиного внеску зобов'язані своєчасно та в повному обсязі нараховувати, обчислювати і сплачувати єдиний внесок (п. 1 частини другої ст. 6 Закону № 2464).

Єдиний внесок підлягає сплаті незалежно від фінансового стану платника (частина дванадцята ст. 9 Закону № 2464).

Згідно з п. 1 частини першої ст. 7 Закону № 2464 базою нарахування єдиного внеску для роботодавців є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР «Про оплату праці», та сума винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Базою нарахування єдиного внеску для осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, такий платник зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску (п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 в редакції Закону України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України»).

Згідно з нормами частини п'ятої ст. 8 Закону № 2464 єдиний внесок для всіх платників єдиного внеску встановлено у розмірі 22 відс. відповідно до визначеної ст. 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску.

Облік платників єдиного внеску передбачено ст. 5 Закону № 2464.

Зокрема, взяття на облік платників єдиного внеску, на яких не поширюється дія Закону України від 15 травня 2003 року № 755-VII «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», контролюючим органом здійснюється за місцезнаходженням чи місцем проживання у день отримання від них заяви про взяття на облік платника єдиного внеску за формою № 1-ЄСВ згідно з додатком 1 до Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та Положення про реєстр страхувальників, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 № 1162.

Враховуючи викладене, з 1 січня 2017 року особа, яка провадить незалежну професійну діяльність та не отримує дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року від такої діяльності, зобов'язана визначити базу нарахування єдиного внеску незважаючи на наявність трудових відносин з роботодавцем. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію